

# POTRES- predstavitev !

## Animacija

1. Slika: zemlja razdeljena na notranji in zunanji jedro, plašč in skorjo
2. Slika: skorja je razdeljena na plošče, konvekcijska toka sta v plašču in to je vzrok, da se plošče premaknete v različne smeri

1.21- Ko dve plošči drsita ena ob drugi se na robih teh plošč je skorja zelo tanka,

- na nekaterih mestih plošče postanejo skupaj in tukaj se kopiči energija - TOČKA TRENJA
- In ta zaloga energije, ki se na redi ob premikanju plošč se sprosti v obliki potresa!ko.Točke izvora potresa je pod površino se imenuje HIPOCENTER
- potresa oddaja svojo moč kot tri valove energije, primarne - se občutijo kot nenadno sunkov, sekundarne in s valov pridejo nekaj sekund kasneje in se počutil kot je bolj trajnostno ene na drugo stran tresenja

## 4 SLAJD !

- Izhodišče potresa imenujemo **hipocenter ali žarišče potresa** in večinoma leži kilometrov pod površjem.
- Iz žarišča potujejo potresni valovi v vse smeri (radialno). Njihova jakost se zmanjšuje z oddaljevanjem od hipocentra.
- Potres je najmočnejši v območju navpično nad hipocentrom oziroma v smeri preloma, kjer je nastal. Ta del imenujemo epicenter ali nadžarišče.

## 5 SLAJD

Večina potresov je tektonskega izvora in nastane ob aktivnih tektonskih prelomih. Druge vrste potresov so še:

- vulkanski potresi, ki nastanejo ob izbruhu vulkana,
- udorni potresi ob udorih v podzemnih votlinah,
- umetni potresi, ki nastanejo ob eksplozijah.

## 7SLAJD

- Najbolj razširjena, leta 1935 jo je sestavil ameriški seizmolog Charles F. Richter
- določa jakost potresa glede na količino sproščene energije
- vsebuje **9** stopenj in vsaka naslednja stopnja na lestvici pomeni desetkrat močnejši potres od tistega stopnjo nižje
- potresi 6., 7. in 8. stopnje pa že imajo veliko rušilno moč
- Kar 70% potresov ima moč med 6 in 6,4 po Richterjevi lestvici

- **Mercallyjeva lestvica** -določa se na podlagi škode potresov, od I. stopnje, do popolnega uničenja v IX. stopnji.

#### Slajd 10

- Ohranimo mirno kri. Če nas potres preseneti v poslopju, ostanimo v njem.
- Iščimo zaščito pod masivnimi mizami, klopami, med podboji vrat, na hodnikih se pritisnimo k notranjim stenam. Izogibajmo se steklenim površinam in zunanjim zidovom.
- Ne uporabljajmo dvigal in stopnišč.
- Ne prižigajmo vžigalic in ne uporabljajmo odprtega ognja. Na prostem se oddaljimo od poslopji, električnih daljnovodov in drugih napeljav. ,

5. če ste na prostem, se umaknite od dreves, električnih naprav, mostov, zidov itd.,

6. če v trenutku tresenja vozite, nikoli ne ustavite vozila pod ali na mostu, viaduktu, v bližini drogov ali dreves, kakor hitro pa poskrbite za varno mesto, avtomobil ustavite in ostanite v njem, dokler potres ne mine.

7. bodite pripravljeni na šok

#### 11 SLAJD

- **vidne razpoke na Zemljni površini ter premiki ( poškodovani objekti)**
- **sprememba smeri vodnih tokov, nivojev tal**
- **velike plazovi in podori**
- **smrtne žrtve**
- **tsunami** - ogromni morski valovi, ki potujejo tisoče kilometrov prek oceanov in povzročijo popolno uničenje objektov na obali - pri podmorskih potresih
- **Lizbona- 8,75 po Richtarjevi lestvicu, 60.000 ljudi**
- **Tokio-1923 (Japonska)-8,3 po Richtarjevi lestvicu**
- **Bam -2003(Bam)- umrlo je preko 40.000 ljudi**
- **Kašmir(2005)- umrlo je 90.000 ljudi, ranjenih je bilo 110.000 ljudi.**
- **Haiti (2010)-7 po richarhevi lestvici**